

ویژگی های کلاس

زبان

● ترجمه: معصومه خیرآبادی

کلیدواژه‌ها: آموزش زبان، انگیزه، یادگیری اثربخش.

یادگیری زبان فرایندی پیچیده و پر اضطراب است و معمولاً تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد. به عقیده بسیاری از صاحب نظران، در زبان آموزی، نوع نگرش بر میزان یادگیری تأثیر گذار است. دانش آموزان دارای نگرش مثبت، کمتر در معرض اضطراب ناشی از یادگیری زبان بیگانه قرار می‌گیرند. هم‌چنین، از سطح بالاتر انگیزه، تمایل به مشارکت، و توانایی برقراری ارتباط برخوردارند. اگرچه احساس نیاز برای یادگیری یک زبان جدید به منظور ادامه تحصیل، یافتن شغل و کسب جایگاه اجتماعی، از عوامل تعیین کننده دیدگاه زبان آموزان است، اما عوامل آموزشی نیز بر نوع نگرش آن‌ها نسبت به زبان مورد نظر تأثیر می‌گذارد. در نوشته زیر، نویسنده به بررسی برخی از عوامل تأثیر گذار پرداخته است.

○ روابط معلم-دانش آموز

بدیهی است که یادگیری (به ویژه یادگیری زبان) در محیط دوستانه، سریع تر و با موانع کمتری اتفاق می‌افتد. معلمان می‌توانند در ایجاد رابطه دوستانه با دانش آموزان خود، سهم قابل توجهی داشته باشند. پیشنهادهای زیر، برای ایجاد چنین محیطی، به شما کمک می‌کند:

- علاقه‌مند، خوش اخلاق و صمیمی باشید.

- بدون در نظر گرفتن میزان مهارت زبانی دانش آموزان، فرصت‌های کافی را برای مشارکت در کلاس، در اختیار آن‌ها قرار دهید.
- از تمامی دانش آموزان به یک اندازه انتظار داشته باشید. از رفتارهایی که سبب انزوای برخی دانش آموزان می‌شود، بپرهیزید. نمونه‌ای از این رفتارها عبارت‌اند از:
 - مشارکت ندادن دانش آموزان ضعیف در تمرین‌های خواندن و مکالمه؛

موضوع را روشن کنید که نباید هم کلاسی هایشان را به خاطر تلفظ اشتباه یک کلمه مسخره کنند.

● در کلاس فضای همکاری متقابل را ایجاد کنید. مشارکت دادن دانش آموزان در طرح های گروهی بلندمدت یا کوتاه مدت، می تواند آن ها را در معرض فرایند یادگیری زبان قرار دهد. این کار باعث می شود آن ها احساس کنند برون داد زبانی شان دائماً در حال ارزیابی نیست، در نتیجه، به جای تأکید بر صحت تولید زبانی، بر ارتباط مؤثر تمرکز خواهند کرد.

● استفاده از مواد کمک آموزشی و ایجاد جذابیت

معلمان باید به اهمیت محیط فیزیکی جذاب و انگیزه بخش در امر آموزش توجه داشته باشند. ایجاد جذابیت و وسایل و امکانات خاصی نیاز ندارد، بلکه با روش هایی ساده می توان فضایی مطلوب ایجاد کرد:

- به ترتیب نشستن دانش آموزان توجه کنید. برای مثال شما می توانید در کارهای گروهی یا دو نفره، با قرار دادن سه یا چهار نیمکت در کنار یکدیگر، باعث تشویق دانش آموزان و تسهیل ارتباط و همکاری بین آن ها شوید.
- در صورت امکان می توانید با نصب تابلو یا در نظر گرفتن مکان هایی روی دیوار کلاس، تکالیف و کارهای گروهی دانش آموزان را به نمایش بگذارید.
- پوسترها، نقشه ها و بریده های روزنامه ها برای ایجاد انگیزه در بحث های کلاسی، مفیدند.

● می توانید با استفاده از منابع کمک آموزشی مانند کتاب های داستان کوتاه، انگیزه دانش آموزان را برای خواندن متون افزایش دهید.

بدون شک، روش های مذکور راهکارهایی عمومی اند و باید با نیازهای دانش آموزان و موقعیت های متفاوت تدریس تطبیق داده شوند. اگر معلمان دائماً در حال مشاهده وضعیت کلاس و دانش آموزان خود باشند، می توانند مشکلات یادگیری دانش آموزان را تشخیص دهند و دلایل بی حوصلگی، بی انگیزگی و عملکرد ضعیف را شناسایی و برطرف کنند.

منبع

این مطلب خلاصه ای است از مقاله «ارتقای نگرش مثبت در کلاس های آموزش زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم/ بیگانه» نوشته لاکووس سپیلاکیدز و آرتی کرامیدا¹ (یونان، ۲۰۱۰) و برگرفته از مجله: the International TESL Journal. (iteslj.org/Articles) مجله مذکور، حاوی مقالات و مطالب آموزشی مفیدی در زمینه آموزش زبان است.

پی نوشت

1. Promotong Positive Attitudes in ESL/EFL Classes
2. Lakovos Tsiplakides and Areti Keramida (Greece, 2010)

– منتظر نماندن برای دریافت پاسخ (در مواقعی که دانش آموزان پاسخ را نمی دانند، فراموش کرده اند، قادر به بیان منظور خود نیستند و...)

– کم توجهی به دانش آموزانی که عملکرد ضعیفی دارند (کمتر سؤال کردن، دورتر ایستادن یا نگاه نکردن).

● بی علاقه ناشی از شکست های قبلی را شناسایی کنید. معمولاً شکست (برای مثال گرفتن نمره پایین در امتحان یا ناموفقیت در انجام تمرین های کلاسی)، مهم ترین عامل پایین آمدن انگیزه و عزت نفس دانش آموزان است. یکی از اولویت هایی که در امر آموزش باید به آن توجه شود، این است که با وجود عملکرد قبلی دانش آموزان، با همه آن ها به گونه ای رفتار کنید که نشان دهنده تمایل شما برای موفقیتشان باشد. به آن ها بگویید از همه شان انتظار دارید یک «شروع تازه» داشته باشند و نشان بدهید که به توانایی هایشان ایمان دارید.

● دانش آموزان را به طور مناسب تشویق کنید. اگر چه در فرایند آموزش تشویق امری ضروری است، اما باید با عملکرد دانش آموزان متناسب باشد و در زمان مشاهده باز خورد مورد انتظار انجام شود. برای مثال، اگر دانش آموزی با توانایی پایین برای پاسخ گویی به یک سؤال ساده بیش از حد تشویق شود، ممکن است دانش آموزان دیگر رفتارشان را این گونه تفسیر کنند که معلمشان نسبت به توانایی های آن ها اعتماد کافی ندارد.

● فضای روانی کلاس

ایجاد نوعی «اتحاد کلاسی» که در آن دانش آموزان هنگام به کارگیری زبان بیگانه احساس آزادی بیان داشته باشند، بسیار حائز اهمیت است. اگر خطاها مورد انتقاد یا تمسخر قرار بگیرند، ممکن است بعضی از دانش آموزان به دلیل هراس از این موضوع، تمایلی به برقراری ارتباط با استفاده از زبان هدف نداشته باشند. برای از بین بردن این مانع، پیشنهاد های زیر ارائه می شود:

● در تمرین های گفتاری، از قطع کردن صحبت دانش آموزان برای تصحیح های لحظه به لحظه و بیش از اندازه خطاها بپرهیزید.

● برای تصحیح خطاهای نوشتاری، از روش غیر مستقیم استفاده کنید و به جای پرداختن به تمامی خطاهای دانش آموزان، به طور کلی آن ها را از نوع و محل وقوع خطا آگاه سازید. دانش آموزان در مواجهه با نوشته های خود که مملو از موارد تصحیح شده توسط معلمشان است، اعتماد به نفس خود را از دست می دهند و احساس شکست و بی انگیزگی می کنند.

● قوانین کلاسی منصفانه ای وضع کنید که شامل حال همه دانش آموزان بشود. برای مثال، برای همه دانش آموزان این